ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο τμήμα)

της 4ης Οκτωβρίου 2024*

«Προδικαστική παραπομπή – Προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 – Άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α΄ – Νομιμότητα της επεξεργασίας – Άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ΄ – Αναγκαιότητα της επεξεργασίας για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος – Έννοια των "έννομων συμφερόντων" – Εμπορικό συμφέρον – Αθλητική ομοσπονδία – Εξ επαχθούς αιτίας γνωστοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των μελών αθλητικής ομοσπονδίας, χωρίς τη συγκατάθεσή τους, σε χορηγούς»

Στην υπόθεση C-621/22,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το rechtbank Amsterdam (πρωτοβάθμιο δικαστήριο Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες) με απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2022, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 29 Σεπτεμβρίου 2022, στο πλαίσιο της δίκης

Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond

κατά

Autoriteit Persoonsgegevens

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα),

συγκείμενο από τους O. Spineanu-Matei, πρόεδρο τμήματος, J.-C. Bonichot και L. S. Rossi (εισηγήτρια), δικαστές,

γενική εισαγγελέας: L. Medina

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond, εκπροσωπούμενη από τις E. W. S. Peperkamp, O. M. van Rikxoort και S. E. A. Vermeer-de Jongh, advocaten,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

– η Autoriteit Persoonsgegevens, εκπροσωπούμενη από τους M. H. L. Hemmer και T. N. Sanders, advocaten,

– η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την M. K. Bulterman και τον J. M. Hoogveld,

– η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον E. De Bonis, avvocato dello Stato,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους A. Μπουχάγιαρ και H. Kranenborg,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ 2016, L 119, σ. 1, και διορθωτικό ΕΕ 2021, L 74, σ. 35) (στο εξής: ΓΚΠΔ).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond (βασιλικής ένωσης αντισφαίρισης των Κάτω Χωρών, στο εξής: KNLTB) και της Autoriteit Persoonsgegevens (αρχής προστασίας δεδομένων, Κάτω Χώρες, στο εξής: AP) σχετικά με την απόφαση της τελευταίας περί επιβολής προστίμου στην KNLTB λόγω παραβάσεως των κανόνων του ΓΚΠΔ.

Το νομικό πλαίσιο

Ο ΓΚΠΔ

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 1, 4, 10, 39 και 47 του ΓΚΠΔ έχουν ως εξής:

«(1) Η προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι θεμελιώδες δικαίωμα. Το άρθρο 8, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (“Χάρτης”) και το άρθρο 16, παράγραφος 1, [ΣΛΕΕ] ορίζουν ότι κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

[…]

(4) Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να προορίζεται να εξυπηρετεί τον άνθρωπο. Το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι απόλυτο δικαίωμα· πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τη λειτουργία του στην κοινωνία και να σταθμίζεται με άλλα θεμελιώδη δικαιώματα, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Ο παρών κανονισμός σέβεται όλα τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις ελευθερίες και αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη όπως κατοχυρώνονται στις Συνθήκες, ιδίως τον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, της κατοικίας και των επικοινωνιών, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας, την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, την επιχειρηματική ελευθερία, το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου και την πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία.

[…]

(10) Για τη διασφάλιση συνεκτικής και υψηλού επιπέδου προστασίας των φυσικών προσώπων και την άρση των εμποδίων στις ροές δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός της [Ευρωπαϊκής] Ένωσης, το επίπεδο προστασίας των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των φυσικών προσώπων σε σχέση με την επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων θα πρέπει να είναι ισοδύναμο σε όλα τα κράτη μέλη. Θα πρέπει να διασφαλίζεται συνεκτική και ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των ελευθεριών των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε ολόκληρη την Ένωση. […]

[…]

(39) Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να είναι σύννομη και δίκαιη. Θα πρέπει να είναι σαφές για τα φυσικά πρόσωπα ότι δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν συλλέγονται, χρησιμοποιούνται, λαμβάνονται υπόψη ή υποβάλλονται κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία, καθώς και σε ποιο βαθμό τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται ή θα υποβληθούν σε επεξεργασία. […]

[…]

(47) Τα έννομα συμφέροντα του υπευθύνου επεξεργασίας, περιλαμβανομένων εκείνων ενός υπευθύνου επεξεργασίας στον οποίο μπορούν να κοινολογηθούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή τρίτων, μπορεί να παρέχουν τη νομική βάση για την επεξεργασία, υπό τον όρο ότι δεν υπερισχύουν τ[α] συμφ[έροντα] ή τ[α] θεμελι[ώδη] δικαι[ώματα] και ελευθερ[ίες] του υποκειμένου των δεδομένων, λαμβάνοντας υπόψη τις θεμιτές προσδοκίες των υποκειμένων των δεδομένων βάσει της σχέσης τους με τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Τέτοιο έννομο συμφέρον θα μπορούσε λόγου χάρη να υπάρχει όταν υφίσταται σχετική και κατάλληλη σχέση μεταξύ του υποκειμένου των δεδομένων και του υπευθύνου επεξεργασίας, όπως αν το υποκείμενο των δεδομένων είναι πελάτης του υπευθύνου επεξεργασίας ή βρίσκεται στην υπηρεσία του. Εν πάση περιπτώσει η ύπαρξη έννομου συμφέροντος θα χρειαζόταν προσεκτική αξιολόγηση, μεταξύ άλλων ως προς το κατά πόσον το υποκείμενο των δεδομένων, κατά τη χρονική στιγμή και στο πλαίσιο της συλλογής των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μπορεί εύλογα να αναμένει ότι για τον σκοπό αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί επεξεργασία. Ειδικότερα, τα συμφέροντα και τα θεμελιώδη δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων θα μπορούσαν να υπερισχύουν των συμφερόντων του υπευθύνου επεξεργασίας, όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το υποκείμενο

των δεδομένων δεν αναμένει ευλόγως περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων του. […] Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς άμεσης εμπορικής προώθησης μπορεί να θεωρηθεί ότι διενεργείται χάριν έννομου συμφέροντος.»

4 Το άρθρο 1 του κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αντικείμενο και στόχοι», ορίζει στην παράγραφο 2 τα εξής:

«Ο παρών κανονισμός προστατεύει θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες των φυσικών προσώπων και ειδικότερα το δικαίωμά τους στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.»

5 Το άρθρο 4 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα ακόλουθα:

«Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού νοούνται ως:

1) “δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα”: κάθε πληροφορία που αφορά ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο (“υποκείμενο των δεδομένων”)· το ταυτοποιήσιμο φυσικό πρόσωπο είναι εκείνο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί, άμεσα ή έμμεσα, ιδίως μέσω αναφοράς σε αναγνωριστικό στοιχείο ταυτότητας, όπως όνομα, σε αριθμό ταυτότητας, σε δεδομένα θέσης, σε επιγραμμικό αναγνωριστικό ταυτότητας ή σε έναν ή περισσότερους παράγοντες που προσιδιάζουν στη σωματική, φυσιολογική, γενετική, ψυχολογική, οικονομική, πολιτιστική ή κοινωνική ταυτότητα του εν λόγω φυσικού προσώπου,

2) “επεξεργασία”: κάθε πράξη ή σειρά πράξεων που πραγματοποιείται με ή χωρίς τη χρήση αυτοματοποιημένων μέσων, σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή σε σύνολα δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διάρθρωση, η αποθήκευση, η προσαρμογή ή η μεταβολή, η ανάκτηση, η αναζήτηση πληροφοριών, η χρήση, η κοινολόγηση με διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, ο περιορισμός, η διαγραφή ή η καταστροφή,

[…]

7) “υπεύθυνος επεξεργασίας”: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα· όταν οι σκοποί και ο τρόπος της επεξεργασίας αυτής καθορίζονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια για τον διορισμό του μπορούν να προβλέπονται από το δίκαιο της Ένωσης ή το δίκαιο κράτους μέλους,

[…]

11) “συγκατάθεση” του υποκειμένου των δεδομένων κάθε ένδειξη βουλήσεως, ελεύθερη, συγκεκριμένη, εν πλήρει επιγνώσει και αδιαμφισβήτητη, με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων εκδηλώνει ότι συμφωνεί, με δήλωση ή με σαφή θετική ενέργεια, να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν,

[…]».

6 Κατά το άρθρο 5 του κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Αρχές που διέπουν την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα»:

«1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων (“νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια”),

β) συλλέγονται για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και δεν υποβάλλονται σε περαιτέρω επεξεργασία κατά τρόπο ασύμβατο προς τους σκοπούς αυτούς· […]

γ) είναι κατάλληλα, συναφή και περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία (“ελαχιστοποίηση των δεδομένων”),

[…]

2. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας φέρει την ευθύνη και είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1 (“λογοδοσία”).»

7 Το άρθρο 6 του ΓΚΠΔ, το οποίο επιγράφεται «Νομιμότητα της επεξεργασίας», έχει ως εξής:

«1. Η επεξεργασία είναι σύννομη μόνο εάν και εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) το υποκείμενο των δεδομένων έχει παράσχει συγκατάθεση για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του για έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους σκοπούς,

[…]

στ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος, εκτός εάν έναντι των συμφερόντων αυτών υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων που επιβάλλουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ιδίως εάν το υποκείμενο των δεδομένων είναι παιδί.

Το στοιχείο στ) του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζεται στην επεξεργασία που διενεργείται από δημόσιες αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

[…]»

8 Το άρθρο 13 του κανονισμού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Πληροφορίες που παρέχονται εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται από το υποκείμενο των δεδομένων», προβλέπει στην παράγραφο 1 τα εξής:

«Όταν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν υποκείμενο των δεδομένων συλλέγονται από το υποκείμενο των δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, κατά τη λήψη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων όλες τις ακόλουθες πληροφορίες:

[…]

γ) τους σκοπούς της επεξεργασίας για τους οποίους προορίζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τη νομική βάση για την επεξεργασία,

δ) εάν η επεξεργασία βασίζεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο στ', τα έννομα συμφέροντα που επιδιώκονται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή από τρίτο·

[…]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

9 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η KNLTB είναι αθλητική ομοσπονδία συσταθείσα υπό τη μορφή ενώσεως. Μέλη της ομοσπονδίας αποτελούν οι υπαγόμενες σε αυτήν ενώσεις αντισφαίρισης καθώς και τα μέλη των εν λόγω ενώσεων. Συγκεκριμένα, όταν γίνεται κανείς μέλος ένωσης αντισφαίρισης υπαγόμενης στην KNLTB, αποκτά αυτομάτως και την ιδιότητα του μέλους της εν λόγω ομοσπονδίας. Η KNLTB συνεργάζεται με χορηγούς, προκειμένου, κατά τους ισχυρισμούς της, να αυξηθεί η διάδοση και η προβολή της αντισφαίρισης (τένις) καθώς και η συμμετοχή μελών στην ομοσπονδία.

10 Κατά τη διάρκεια του 2018, η KNLTB γνωστοποίησε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των μελών της σε δύο από τους χορηγούς της, ήτοι στη SportshopsDirect BV (στο εξής: TennisDirect), εταιρία που πωλεί αθλητικά προϊόντα, και στη Nederlandse Loterij Organisatie BV (στο εξής: NLO), τον μεγαλύτερο πάροχο τυχερών παιχνιδιών και παιχνιδιών καζίνο στις Κάτω Χώρες. Η KNLTB έλαβε αμοιβή από τους χορηγούς της για τη γνωστοποίηση των επίμαχων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

11 Ειδικότερα, στις 11 Ιουνίου 2018 η KNLTB γνωστοποίησε στην TennisDirect τα ονόματα, τις διευθύνσεις και τους τόπους κατοικίας των μελών της προς τον σκοπό ταχυδρομικής αποστολής φυλλαδίου που περιείχε προσφορές. Προς τούτο, η TennisDirect διαβίβασε, με τη σειρά της, τα δεδομένα αυτά στην ταχυδρομική υπηρεσία PostNL ενόψει της εκτύπωσης του εν λόγω φυλλαδίου.

12 Επιπλέον, στις 29 Ιουνίου 2018 η KNLTB γνωστοποίησε στην NLO, εκτός από τα ονόματα, τις διευθύνσεις και τους τόπους κατοικίας των μελών της, τις ημερομηνίες γεννήσεως, τους αριθμούς σταθερού τηλεφώνου, τους αριθμούς κινητού τηλεφώνου και τις ηλεκτρονικές τους διευθύνσεις, καθώς και τα ονόματα των συλλόγων αντισφαίρισης στους οποίους ανήκαν τα μέλη της. Η γνωστοποίηση αυτή έγινε με σκοπό μια εκστρατεία τηλεφωνικών κλήσεων, στο πλαίσιο της οποίας η NLO διαβίβασε τα δεδομένα αυτά σε τηλεφωνικά κέντρα τα οποία χρησιμοποίησε προς τούτο.

13 Κατόπιν καταγγελιών που υπέβαλαν ορισμένα μέλη της KNLTB, η AP έκρινε ότι η KNLTB είχε παραβεί το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α' και στ', του ΓΚΠΔ, σε συνδυασμό με το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού, για τον λόγο ότι είχε γνωστοποιήσει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των μελών της χωρίς τη συγκατάθεσή τους και χωρίς νόμιμη βάση για τη γνωστοποίηση των δεδομένων τους. Κατά συνέπεια, με απόφαση της 20ής Δεκεμβρίου 2019, η AP επέβαλε στην KNLTB πρόστιμο ύψους 525 000 ευρώ.

14 Η KNLTB άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του rechtbank Amsterdam (πρωτοβάθμιου δικαστηρίου Άμστερνταμ, Κάτω Χώρες), το οποίο είναι το αιτούν δικαστήριο.

15 Μολονότι δεν αμφισβητείται από τους διαδίκους της κύριας δίκης ότι η KNLTB δεν είχε λάβει τη συγκατάθεση ενός εκάστου των μελών της για τη γνωστοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν στους προαναφερθέντες χορηγούς και ότι δεν μπορεί να γίνει επίκληση του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α′, του ΓΚΠΔ ως βάσης της επίμαχης επεξεργασίας, η KNLTB υποστήριξε ότι η γνωστοποίηση των δεδομένων αυτών στηριζόταν σε έννομο συμφέρον, κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του ΓΚΠΔ. Κατά την KNLTB, το συμφέρον αυτό συνίσταται, αφενός, στη δημιουργία ισχυρού δεσμού μεταξύ της εν λόγω ένωσης και των μελών της και, αφετέρου, στη δυνατότητα προσφοράς προστιθέμενης αξίας στην προσχώρηση των μελών της υπό τη μορφή εκπτώσεων και προσφορών από συνεργάτες που παρέχουν στα μέλη τη δυνατότητα να παίζουν τένις σε μη απαγορευτική και προσιτή τιμή.

16 Η AP θεωρεί ότι τα έννομα συμφέροντα, κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του ΓΚΠΔ, είναι αποκλειστικά συμφέροντα που κατοχυρώνονται και καθορίζονται από τον νόμο. Κατά την AP, πρέπει να πρόκειται για συμφέροντα θεωρούμενα άξια προστασίας από τον νομοθέτη της Ένωσης ή από τον εθνικό νομοθέτη, τα οποία πρέπει να εκτιμώνται βάσει ενός «θετικού κριτηρίου». Τούτο, όμως, δεν συμβαίνει, κατά την άποψή της, εν προκειμένω.

17 Υποστηρίζοντας διαφορετική άποψη, η KNLTB ισχυρίζεται ότι ένα έννομο συμφέρον δεν απαιτείται κατ' ανάγκη να απορρέει από θεμελιώδες δικαίωμα ή από νομική αρχή, αλλά ότι κάθε συμφέρον μπορεί να συνιστά έννομο συμφέρον, εκτός αν αντιβαίνει προς τον νόμο, οπότε το έννομο συμφέρον πρέπει να εκτιμάται βάσει ενός «αρνητικού κριτηρίου».

18 Κατά τη διαδικασία ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, οι μετέχοντες σε αυτήν αντήλλαξαν απόψεις σχετικά με την έννοια του «εννόμου συμφέροντος» του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του ΓΚΠΔ, και ιδίως σχετικά με το κατά πόσον ένα αμιγώς εμπορικό συμφέρον, το οποίο συνίσταται στην πώληση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των μελών μιας ένωσης αντισφαίρισης χωρίς τη συγκατάθεσή τους σε χορηγούς, για σκοπούς άμεσης εμπορικής προώθησης, μπορεί να θεωρηθεί έννομο συμφέρον.

19 Υπό τις συνθήκες αυτές, έχοντας αμφιβολίες ως προς την ερμηνεία της έννοιας των «έννομων συμφερόντων», κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του ΓΚΠΔ, το rechtbank Amsterdam (πρωτοβάθμιο δικαστήριο Άμστερνταμ) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Πώς πρέπει να ερμηνεύσει [το αιτούν δικαστήριο] την έννοια του "εννόμου συμφέροντος" [κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του ΓΚΠΔ];

2) Πρέπει η ανωτέρω έννοια να ερμηνευθεί κατά τον τρόπο με τον οποίο την ερμηνεύει η καθής; Αφορά αποκλειστικώς συμφέροντα τα οποία προβλέπονται και κατοχυρώνονται σε νόμο; Ή μήπως:

3) Οποιοδήποτε συμφέρον μπορεί να είναι έννομο εφόσον δεν αντιβαίνει προς τον νόμο; Ειδικότερα: Πρέπει, υπό ορισμένες περιστάσεις, αμιγώς εμπορικό συμφέρον και το υπό κρίση συμφέρον, ήτοι η παροχή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα έναντι αμοιβής χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, να χαρακτηρισθεί ως έννομο συμφέρον; Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως: Ποιες περιστάσεις καθορίζουν αν ένα αμιγώς εμπορικό συμφέρον είναι έννομο συμφέρον;»

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

20 Με απόφαση της 3ης Μαΐου 2023, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου ανέστειλε την παρούσα διαδικασία εν αναμονή της αποφάσεως που περατώνει τη δίκη στην υπόθεση C-252/21, Meta Platforms κ.λπ. (Γενικοί όροι χρήσης κοινωνικού δικτύου).

21 Σύμφωνα με την απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου της 3ης Αυγούστου 2023, η Γραμματεία του Δικαστηρίου κοινοποίησε στο αιτούν δικαστήριο την απόφαση της 4ης Ιουλίου 2023, Meta Platforms κ.λπ. (Γενικοί όροι χρήσης κοινωνικού δικτύου) (C-252/21, EU:C:2023:537), καλώντας το να της γνωστοποιήσει αν, λαμβανομένης υπόψη της αποφάσεως αυτής, επιθυμούσε να εμμείνει στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, εν όλω ή εν μέρει, και, σε περίπτωση που αποσύρει εν μέρει την αίτηση, καλώντας το να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους εμμένει εν μέρει σε αυτή.

22 Με έγγραφο που περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 14 Φεβρουαρίου 2024, το αιτούν δικαστήριο δήλωσε ότι εμμένει στην αίτηση προδικαστικής αποφάσεως.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

23 Κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου την οποία θεσπίζει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, στο Δικαστήριο απόκειται να δώσει στο εθνικό δικαστήριο μια χρήσιμη απάντηση που να του παρέχει τη δυνατότητα επιλύσεως της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί. Υπό το πρίσμα αυτό, το Δικαστήριο μπορεί να αναδιατυπώσει, εφόσον είναι αναγκαίο, τα προδικαστικά ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί (απόφαση της 20ής Ιουνίου 2024, Greislzel, C-35/23, EU:C:2024:532, σκέψη 39 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

24 Εν προκειμένω, τα προδικαστικά ερωτήματα αφορούν το κατά πόσον μπορεί να δικαιολογηθεί, βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του ΓΚΠΔ, η γνωστοποίηση, έναντι αμοιβής, από αθλητική ένωση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των μελών της σε χορηγούς της ένωσης προς τον σκοπό διαφημιστικών ενεργειών.

25 Επομένως, με τα προδικαστικά ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να απαντηθούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ’ ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του ΓΚΠΔ έχει την έννοια ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία συνίσταται στην εξ επαχθούς αιτίας γνωστοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των μελών αθλητικής ομοσπονδίας, προκειμένου να εξυπηρετηθεί εμπορικό συμφέρον του υπευθύνου επεξεργασίας, μπορεί να θεωρηθεί απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος, κατά την έννοια της διάταξης αυτής, και αν η διάταξη αυτή απαιτεί να καθορίζεται το εν λόγω συμφέρον από τον νόμο.

26 Για να δοθεί απάντηση στα ερωτήματα αυτά πρέπει, προκαταρκτικώς, να υπομνησθεί ότι ο σκοπός τον οποίο επιδιώκει ο ΓΚΠΔ, όπως απορρέει από το άρθρο 1 καθώς και από τις αιτιολογικές σκέψεις 1 και 10 του κανονισμού, συνίσταται, μεταξύ άλλων, στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων των φυσικών προσώπων, και ειδικότερα του δικαιώματός τους στην ιδιωτική ζωή έναντι της επεξεργασίας

δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, του Χάρτη και στο άρθρο 16, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ (απόφαση της 7ης Μαρτίου 2024, IAB Europe, C-604/22, EU:C:2024:214, σκέψη 53 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

27 Σύμφωνα με τον σκοπό αυτόν, κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα πρέπει, μεταξύ άλλων, να είναι σύμφωνη με τις αρχές που διέπουν την επεξεργασία των δεδομένων αυτών, οι οποίες διατυπώνονται στο άρθρο 5 του κανονισμού, και να πληροί τις προϋποθέσεις νομιμότητας που απαριθμούνται στο άρθρο 6 του εν λόγω κανονισμού [πρβλ. αποφάσεις της 6ης Οκτωβρίου 2020, La Quadrature du Net κ.λπ., C-511/18, C-512/18 και C-520/18, EU:C:2020:791, σκέψη 208, και της 11ης Ιουλίου 2024, Meta Platforms Ireland (Αντιπροσωπευτική αγωγή), C-757/22, EU:C:2024:598, σκέψη 49].

28 Συναφώς, υπογραμμίζεται ότι, κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο α′, του ΓΚΠΔ, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων.

29 Ειδικότερα, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του ΓΚΠΔ προβλέπει εξαντλητικό και περιοριστικό κατάλογο των περιπτώσεων στις οποίες η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα μπορεί να θεωρηθεί σύννομη. Συνεπώς, για να μπορεί να θεωρηθεί νόμιμη, η επεξεργασία πρέπει να εμπίπτει σε μία από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στη διάταξη αυτή [απόφαση της 4ης Ιουλίου 2023, Meta Platforms κ.λπ. (Γενικοί όροι χρήσης κοινωνικού δικτύου), C-252/21, EU:C:2023:537, σκέψη 90].

30 Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α′, του ΓΚΠΔ, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι σύννομη, εάν και στον βαθμό που το υποκείμενο των δεδομένων έχει παράσχει συγκατάθεση για την επεξεργασία για έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους σκοπούς. Ελλείψει τέτοιας συγκατάθεσης ή όταν δεν έχει δοθεί ελεύθερη, συγκεκριμένη, εν πλήρει επιγνώσει και αδιαμφισβήτητη συγκατάθεση, κατά την έννοια του άρθρου 4, σημείο 11, του ΓΚΠΔ, η επεξεργασία δικαιολογείται παρά ταύτα εφόσον πληροί κάποια από τις απαιτήσεις αναγκαιότητας στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία β′ έως στ′, του κανονισμού.

31 Στο πλαίσιο αυτό, οι δικαιολογητικοί λόγοι που προβλέπονται στην τελευταία αυτή διάταξη πρέπει να ερμηνεύονται στενά, δεδομένου ότι η επίκλησή τους μπορεί να καταστήσει νόμιμη μια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία γίνεται ελλείψει συγκατάθεσης του υποκειμένου των δεδομένων [απόφαση της 4ης Ιουλίου 2023, Meta Platforms κ.λπ. (Γενικοί όροι χρήσης κοινωνικού δικτύου), C-252/21, EU:C:2023:537, σκέψη 93 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

32 Επιπλέον, όπως έχει αποφανθεί το Δικαστήριο, όταν χωρεί η διαπίστωση ότι μια επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι αναγκαία βάσει ενός εκ των δικαιολογητικών λόγων που προβλέπονται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχεία β′ έως στ′, του ΓΚΠΔ, δεν είναι απαραίτητο να εξεταστεί αν η ίδια επεξεργασία καλύπτεται και από κάποιον άλλον εκ των δικαιολογητικών αυτών λόγων [απόφαση της 4ης Ιουλίου 2023, Meta Platforms κ.λπ. (Γενικοί όροι χρήσης κοινωνικού δικτύου), C-252/21, EU:C:2023:537, σκέψη 94 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

33 Το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι, σύμφωνα με τα όσα ορίζει το άρθρο 5 του ΓΚΠΔ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι εκείνος που φέρει το βάρος να αποδείξει ότι τα δεδομένα αυτά συλλέγονται, μεταξύ άλλων, για καθορισμένους, ρητούς και νόμιμους σκοπούς και ότι

υποβάλλονται σε επεξεργασία η οποία είναι νόμιμη, θεμιτή και διαφανής έναντι του υποκειμένου των δεδομένων. Πέραν τούτου, βάσει του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του κανονισμού, όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται απευθείας από το ίδιο το υποκείμενο των δεδομένων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να ενημερώσει το υποκείμενο των δεδομένων σχετικά με τους σκοπούς για τους οποίους προορίζεται η επεξεργασία των δεδομένων, καθώς και με τη νομική βάση της επεξεργασίας [απόφαση της 4ης Ιουλίου 2023, Meta Platforms κ.λπ. (Γενικοί όροι χρήσης κοινωνικού δικτύου), C-252/21, EU:C:2023:537, σκέψη 95].

34 Εν προκειμένω, από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι τα μέλη της KNLTB δεν έχουν παράσχει, κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο α′, του ΓΚΠΔ, συγκατάθεση για την εξ επαχθούς αιτίας γνωστοποίηση, εκ μέρους της KNLTB, των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν σε τρίτους, ιδίως στην TennisDirect και στη NLO.

35 Υπό τις συνθήκες αυτές, προκειμένου να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, πρέπει να εξακριβωθεί αν μπορεί να γίνει επίκληση των διατάξεων του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του κανονισμού, τις οποίες αφορά ειδικώς η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, προκειμένου να δικαιολογηθεί η γνωστοποίηση τέτοιων δεδομένων στους εν λόγω τρίτους.

36 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του ΓΚΠΔ, επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι σύννομη εφόσον είναι απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τρίτος, εκτός εάν έναντι των συμφερόντων αυτών υπερισχύει το συμφέρον ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων που επιβάλλουν την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

37 Όπως έχει αποφανθεί το Δικαστήριο, η διάταξη αυτή προβλέπει τρεις σωρευτικές προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για να είναι σύννομη η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ήτοι, πρώτον, την επιδίωξη εννόμου συμφέροντος εκ μέρους του υπευθύνου επεξεργασίας ή τρίτου, δεύτερον, την αναγκαιότητα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για την ικανοποίηση του επιδιωκόμενου εννόμου συμφέροντος και, τρίτον, την απαίτηση να μην υπερισχύουν του εννόμου συμφέροντος του υπευθύνου επεξεργασίας ή του τρίτου τα συμφέροντα ή οι ελευθερίες και τα θεμελιώδη δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων [απόφαση της 4ης Ιουλίου 2023, Meta Platforms κ.λπ. (Γενικοί όροι χρήσης κοινωνικού δικτύου), C-252/21, EU:C:2023:537, σκέψη 106 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

38 Όσον αφορά, πρώτον, την προϋπόθεση σχετικά με την επιδίωξη «εννόμου συμφέροντος», υπογραμμίζεται ότι, ελλείψει ορισμού της έννοιας αυτής στον ΓΚΠΔ, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, υπάρχει ένα ευρύ φάσμα συμφερόντων τα οποία μπορούν, κατ' αρχήν, να θεωρηθούν ως έννομα [πρβλ. απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2023, CHUFA Holding (Πτωχευτική απαλλαγή), C-26/22 και C-64/22, EU:C:2023:958, σκέψη 76].

39 Όπως προκύπτει επίσης από την αιτιολογική σκέψη 47 του ΓΚΠΔ, η οποία αφορά την έννοια του «έννομου συμφέροντος», ο νομοθέτης της Ένωσης δεν απαίτησε να προβλέπεται από τον νόμο το συμφέρον που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας προκειμένου η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στην οποία προβαίνει ο υπεύθυνος επεξεργασίας να είναι νόμιμη κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του κανονισμού. Η

διαπίστωση αυτή είναι κατά μείζονα λόγο αληθής καθόσον η εν λόγω αιτιολογική σκέψη παραθέτει, εν είδει παραδείγματος, τους σκοπούς άμεσης εμπορικής προώθησης εν γένει ως έννομα συμφέροντα που μπορεί να επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

40 Εντούτοις, μολονότι η έννοια του «εννόμου συμφέροντος», κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του ΓΚΠΔ, δεν περιορίζεται στα συμφέροντα που κατοχυρώνονται και καθορίζονται από τον νόμο, εντούτοις απαιτεί το προβαλλόμενο έννομο συμφέρον να είναι σύννομο.

41 Εξάλλου, υπενθυμίζεται ότι, βάσει του άρθρου 13, παράγραφος 1, στοιχείο δ′, του ΓΚΠΔ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται, κατά τη λήψη των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όταν αυτά συλλέγονται απευθείας από το υποκείμενο των δεδομένων, να του γνωστοποιήσει ποια είναι τα επιδιωκόμενα έννομα συμφέροντα σε περίπτωση που η επεξεργασία στηρίζεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του κανονισμού [απόφαση της 4ης Ιουλίου 2023, Meta Platforms κ.λπ. (Γενικοί όροι χρήσης κοινωνικού δικτύου), C-252/21, EU:C:2023:537, σκέψη 107].

42 Όσον αφορά, δεύτερον, την προϋπόθεση της αναγκαιότητας της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για την ικανοποίηση του επιδιωκόμενου εννόμου συμφέροντος, απαιτείται από το αιτούν δικαστήριο να βεβαιωθεί ότι το έννομο συμφέρον το οποίο επιδιώκεται με την επεξεργασία των δεδομένων δεν είναι ευλόγως δυνατόν να πραγματωθεί κατά τρόπο εξίσου αποτελεσματικό με άλλα μέσα που να θίγουν λιγότερο τις θεμελιώδεις ελευθερίες και τα θεμελιώδη δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων, ιδίως τα δικαιώματα του σεβασμού της ιδιωτικής ζωής και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα τα οποία κατοχυρώνονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη [απόφαση της 7ης Δεκεμβρίου 2023, SCHUFA Holding (Πτωχευτική απαλλαγή), C-26/22 και C-64/22, EU:C:2023:958, σκέψη 77 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

43 Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζεται επίσης ότι η προϋπόθεση της αναγκαιότητας της επεξεργασίας πρέπει να εξετάζεται από κοινού με τη λεγόμενη αρχή της «ελαχιστοποίησης των δεδομένων», την οποία καθιερώνει το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο γ′, του ΓΚΠΔ, όπου ορίζεται ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να είναι «κατάλληλα, συναφή και [να] περιορίζονται στο αναγκαίο για τους σκοπούς για τους οποίους υποβάλλονται σε επεξεργασία» [απόφαση της 4ης Ιουλίου 2023, Meta Platforms κ.λπ. (Γενικοί όροι χρήσης κοινωνικού δικτύου), C-252/21, EU:C:2023:537, σκέψη 109 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

44 Τέλος, όσον αφορά, τρίτον, την προϋπόθεση ότι πρέπει τα συμφέροντα ή οι θεμελιώδεις ελευθερίες και τα θεμελιώδη δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων να μην υπερισχύουν του εννόμου συμφέροντος του υπευθύνου επεξεργασίας ή του τρίτου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι απαιτείται μια στάθμιση των αντιπαρατιθέμενων δικαιωμάτων και συμφερόντων η οποία εξαρτάται, κατ’ αρχήν, από τις συγκεκριμένες περιστάσεις της κάθε περιπτώσεως και, κατά συνέπεια, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να προβεί στην εν λόγω στάθμιση λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές αυτές περιστάσεις [απόφαση της 4ης Ιουλίου 2023, Meta Platforms κ.λπ. (Γενικοί όροι χρήσης κοινωνικού δικτύου), C-252/21, EU:C:2023:537, σκέψη 110 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

45 Επιπλέον, στην αιτιολογική σκέψη 47 του ΓΚΠΔ αναφέρεται ότι τα συμφέροντα και τα θεμελιώδη δικαιώματα του υποκειμένου των δεδομένων μπορούν, ειδικότερα, να υπερισχύουν των συμφερόντων του υπευθύνου επεξεργασίας, όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

υποβάλλονται σε επεξεργασία υπό περιστάσεις στις οποίες το υποκείμενο των δεδομένων δεν αναμένει ευλόγως τέτοια επεξεργασία των δεδομένων του [απόφαση της 4ης Ιουλίου 2023, Meta Platforms κ.λπ. (Γενικοί όροι χρήσης κοινωνικού δικτύου), C-252/21, EU:C:2023:537, σκέψη 112].

46 Μολονότι, εν τέλει, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εκτιμήσει αν, όσον αφορά την επίμαχη στην κύρια δίκη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πληρούνται οι τρεις προϋποθέσεις που υπομνήσθηκαν στην σκέψη 37 της παρούσας αποφάσεως, το Δικαστήριο, αποφαινόμενο επί προδικαστικής παραπομπής, έχει τη δυνατότητα να παράσχει διευκρινίσεις προκειμένου να καθοδηγήσει το αιτούν δικαστήριο κατά τον εν λόγω προσδιορισμό [αποφάσεις της 4ης Ιουλίου 2023, Meta Platforms κ.λπ. (Γενικοί όροι χρήσης κοινωνικού δικτύου), C-252/21, EU:C:2023:537, σκέψη 96, και της 7ης Δεκεμβρίου 2023, SCHUFA Holding (Πτωχευτική απαλλαγή), C-26/22 και C-64/22, EU:C:2023:958, σκέψη 81 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

47 Εν προκειμένω, όσον αφορά, πρώτον, την προϋπόθεση σχετικά με την επιδίωξη εννόμου συμφέροντος από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή από τρίτον, κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του ΓΚΠΔ, το αιτούν δικαστήριο αναφέρεται στο εμπορικό συμφέρον του υπευθύνου επεξεργασίας, ήτοι μιας αθλητικής ομοσπονδίας όπως η KNLTB, το οποίο συνίσταται στην εξ επαχθούς αιτίας γνωστοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των μελών της σε τρίτους, ήτοι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, σε εταιρία που πωλεί αθλητικά προϊόντα καθώς και σε πάροχο τυχερών παιχνιδιών και παιχνιδιών καζίνο στις Κάτω Χώρες, για διαφημιστικούς σκοπούς ή για σκοπούς μάρκετινγκ, προκειμένου, ειδικότερα, η εν λόγω εταιρία και ο πάροχος να αποστέλλουν διαφημιστικά μηνύματα και προσφορές στα μέλη της ομοσπονδίας.

48 Συναφώς, το Δικαστήριο δεν έχει αποκλείσει το ενδεχόμενο εμπορικό συμφέρον του υπευθύνου επεξεργασίας, το οποίο συνίσταται στην προώθηση και στην πώληση διαφημιστικού χώρου για σκοπούς μάρκετινγκ, να θεωρηθεί έννομο συμφέρον κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του ΓΚΠΔ (βλ., κατ’ αναλογίαν, απόφαση της 13ης Μαΐου 2014, Google Spain και Google, C-131/12, EU:C:2014:317, σκέψη 73).

49 Υπό τις συνθήκες αυτές, εμπορικό συμφέρον του υπευθύνου επεξεργασίας, όπως αυτό περί του οποίου γίνεται λόγος στη σκέψη 47 της παρούσας αποφάσεως, θα μπορούσε να συνιστά έννομο συμφέρον, κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του ΓΚΠΔ, εφόσον δεν αντιβαίνει στον νόμο. Εντούτοις, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εκτιμήσει, κατά περίπτωση, την ύπαρξη τέτοιου συμφέροντος, λαμβάνοντας υπόψη το εφαρμοστέο νομικό πλαίσιο και το σύνολο των περιστάσεων της υποθέσεως.

50 Σε περίπτωση που ένα τέτοιο συμφέρον θεωρηθεί έννομο, πρέπει επιπλέον, προκειμένου η επιδίωξη του συμφέροντος αυτού να καθιστά δυνατή την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του ΓΚΠΔ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας να τηρεί το σύνολο των λοιπών υποχρεώσεων που υπέχει από τον εν λόγω κανονισμό.

51 Δεύτερον, όσον αφορά την προϋπόθεση περί αναγκαιότητας της επεξεργασίας αυτής για την ικανοποίηση του εν λόγω συμφέροντος και, ιδίως, όσον αφορά την ύπαρξη εξίσου πρόσφορων μέσων που θίγουν λιγότερο τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες των υποκειμένων των δεδομένων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι θα ήταν δυνατόν, μεταξύ άλλων, μια αθλητική ομοσπονδία όπως η KNLTB, η οποία επιθυμεί να γνωστοποιήσει εξ επαχθούς αιτίας τα δεδομένα

προσωπικού χαρακτήρα των μελών της σε τρίτους, να ενημερώσει προηγουμένως τα μέλη της και να τα ρωτήσει κατά πόσον επιθυμούν να διαβιβαστούν τα δεδομένα τους στους εν λόγω τρίτους για διαφημιστικούς σκοπούς ή σκοπούς μάρκετινγκ.

52 Η λύση αυτή θα παρείχε στα οικεία μέλη, σύμφωνα με την αρχή της ελαχιστοποιήσεως των δεδομένων, περί της οποίας γίνεται λόγος στη σκέψη 43 της παρούσας αποφάσεως, τη δυνατότητα να διατηρήσουν τον έλεγχο επί της δημοσιοποιήσεως των δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα και να περιορίσουν, κατ' αυτόν τον τρόπο, τη δημοσιοποίησή τους στο μέτρο που είναι πράγματι αναγκαίο και πρόσφορο σε σχέση με τους σκοπούς για τους οποίους διαβιβάζονται και υποβάλλονται σε επεξεργασία τα εν λόγω δεδομένα (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2024, HTB Neunte Immobilien Portfolio και Ökorenta Neue Energien Ökostabil IV, C-17/22 και C-18/22, EU:C:2024:738, σκέψη 60).

53 Μια διαδικασία όπως αυτή που περιγράφεται στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως θα μπορούσε να συνεπάγεται μικρότερη επέμβαση στο δικαίωμα προστασίας της εμπιστευτικότητας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του υποκειμένου των δεδομένων, παρέχοντας παράλληλα στον υπεύθυνο επεξεργασίας τη δυνατότητα να εξυπηρετήσει, με εξίσου αποτελεσματικό τρόπο, το έννομο συμφέρον που επικαλείται, πράγμα το οποίο εναπόκειται πάντως στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει (βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2024, HTB Neunte Immobilien Portfolio και Ökorenta Neue Energien Ökostabil IV, C-17/22 και C-18/22, EU:C:2024:738, σκέψη 61).

54 Τρίτον, όσον αφορά τη στάθμιση συμφερόντων στην οποία οφείλει να προβεί το αιτούν δικαστήριο λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές περιστάσεις της διαφοράς της κύριας δίκης, το εν λόγω δικαστήριο πρέπει να λαμβάνει υπόψη ιδίως τις εύλογες προσδοκίες του υποκειμένου των δεδομένων, την έκταση της επίμαχης επεξεργασίας και τον αντίκτυπό της στο υποκείμενο των δεδομένων [απόφαση της 4ης Ιουλίου 2023, Meta Platforms κ.λπ. (Γενικοί όροι χρήσης κοινωνικού δικτύου), C-252/21, EU:C:2023:537, σκέψη 116].

55 Στο πλαίσιο της εν λόγω σταθμίσεως, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει αν το δικαίωμα των μελών ενώσεων αντισφαίρισης στην ιδιωτική ζωή έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, του Χάρτη και στο άρθρο 16, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, μπορεί να υπερισχύσει του εμπορικού συμφέροντος εθνικής ομοσπονδίας αντισφαίρισης. Υπό το πρίσμα αυτό, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 47 του ΓΚΠΔ, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στο ζήτημα αν τα εν λόγω μέλη μπορούσαν ευλόγως να αναμένουν, κατά τον χρόνο συλλογής των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν, προκειμένου να γίνουν μέλη ένωσης αντισφαίρισης, ότι τα δεδομένα αυτά θα γνωστοποιηθούν εξ επαχθούς αιτίας σε τρίτους, εν προκειμένω σε χορηγούς της KNLTB, για διαφημιστικούς σκοπούς και σκοπούς μάρκετινγκ.

56 Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει να λάβει υπόψη το γεγονός ότι τα επίμαχα δεδομένα διαβιβάζονται, μεταξύ άλλων, σε πάροχο τυχερών παιχνιδιών και παιχνιδιών καζίνο, όπως η NLO, της οποίας οι δραστηριότητες προώθησης και μάρκετινγκ, μολονότι είναι νόμιμες, ασκούνται εντός πλαισίου το οποίο, αντιθέτως προς ό,τι προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 47 του ΓΚΠΔ, δεν φαίνεται να χαρακτηρίζεται από πρόσφορη και κατάλληλη σχέση μεταξύ των υποκειμένων των δεδομένων και του υπευθύνου επεξεργασίας. Επιπλέον, υπό ορισμένες περιστάσεις, η επεξεργασία τέτοιων δεδομένων θα μπορούσε να έχει ολέθριες επιπτώσεις στα μέλη των οικείων ενώσεων αντισφαίρισης, στο μέτρο που οι δραστηριότητες αυτές είναι δυνατόν να εκθέσουν τα εν λόγω μέλη στους κινδύνους που συνδέονται με την ανάπτυξη εθισμού στα τυχερά παιχνίδια.

57 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του ΓΚΠΔ έχει την έννοια ότι επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία συνίσταται στην εξ επαχθούς αιτίας γνωστοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των μελών αθλητικής ομοσπονδίας, προκειμένου να εξυπηρετηθεί εμπορικό συμφέρον του υπευθύνου επεξεργασίας, μπορεί να θεωρηθεί απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας, κατά την έννοια της διάταξης αυτής, μόνον υπό την προϋπόθεση ότι η επεξεργασία είναι απολύτως απαραίτητη για την ικανοποίηση του επίμαχου εννόμου συμφέροντος και ότι, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των κρίσιμων περιστάσεων, τα συμφέροντα ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες των μελών δεν υπερισχύουν του εν λόγω εννόμου συμφέροντος. Καίτοι η ως άνω διάταξη δεν απαιτεί να καθορίζεται από τον νόμο ένα τέτοιο συμφέρον, εντούτοις απαιτεί το προβαλλόμενο έννομο συμφέρον να είναι σύννομο.

Επί των δικαστικών εξόδων

58 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ’ αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (ένατο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, στοιχείο στ′, του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων),

έχει την έννοια ότι:

επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα η οποία συνίσταται στην εξ επαχθούς αιτίας γνωστοποίηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των μελών αθλητικής ομοσπονδίας, προκειμένου να εξυπηρετηθεί εμπορικό συμφέρον του υπευθύνου επεξεργασίας, μπορεί να θεωρηθεί απαραίτητη για τους σκοπούς των έννομων συμφερόντων που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας, κατά την έννοια της διάταξης αυτής, μόνον υπό την προϋπόθεση ότι η επεξεργασία είναι απολύτως απαραίτητη για την ικανοποίηση του επίμαχου εννόμου συμφέροντος και ότι, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των κρίσιμων περιστάσεων, τα συμφέροντα ή τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες των μελών δεν υπερισχύουν του εν λόγω εννόμου συμφέροντος. Καίτοι η ως άνω διάταξη δεν απαιτεί να καθορίζεται από τον νόμο ένα τέτοιο συμφέρον, εντούτοις απαιτεί το προβαλλόμενο έννομο συμφέρον να είναι σύννομο.

(υπογραφές)